

Vždycky to bude jejich místo...

SASKIA SARGINSONOVÁ

Lavička

Ale nastane někdy ta správná chvíle?

Lavička

SASKIA SARGINSONOVÁ

Lavička

Original title: Saskia Sarginson: The Bench
Copyright © Saskia Sarginson 2020
First published in the United Kingdom in the English language
in 2020 by Sphere, an imprint of Little, Brown Book Group, London.

Cover design © emmagraves.co.uk
Cover illustration © phumpat, Vitalii Bashkatov, Andrii_K/Shutterstock

Czech edition © Fortuna Libri Publishing, Praha 2021
Translation © Jana Pacnerová, 2021

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri Publishing.
www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Lucie Rohanová
Jazyková korektorka Alena Macháčková

První vydání

Tato kniha je fikce. Jména, postavy, zaměstnání,
organizace, místa a události, které výslovně nespádají
do veřejné domény, jsou buď výsledkem autorčiny fantazie,
nebo byly použity fiktivně. Jakákoliv podoba s žijícími
či mrtvými osobami, událostmi či místy je proto čistě náhodná.

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozmnožována,
ukládána v jakémkoliv vyhledávacím systému nebo přenášena
v jakékoliv formě ani elektronickými, mechanickými,
kopírovacími, nahrávacími a jinými prostředky
bez předchozího souhlasu majitele práv.

ISBN 978-80-7546-325-8

PROLOG

Hampstead Heath 2004

Když dojde k lavičce a dosedne na dřevěné laťky, oddechuje po stoupání do kopce trochu ztěžka. Sedí s koleny u sebe, záda rovná, ruce sepjaté v klíně. Jen palce, neklidně přejíždějící přes sebe, prozrazují její nervozitu. Zavře oči, víčka jí zakryjí výhled na kopce zarostlé křovinami, les prastarých dubů, rybníky plné tmavých vod.

Už přišel? Kráčí po jedné z pěšin, míjí běžce a pejskaře, matky s kočárky. Kdyby měla superschopnosti, dokázala by rozeznat sluchem škrábavý zvuk jeho kroků na zrnitém povrchu, jak uvolňuje droboučké kamínky? Na jednom z hřišť na úpatí Parliament Hill probíhá fotbalové utkání a ona odtud slyší křik a jekot vzdálených sirén.

Otevře oči, polekaná, aby ho nějak nepropásla, a přejeđe dlaněmi po vyrytých písmenech na zadní straně lavičky. Kdysi dávno mu je Cat četla nahlas a pak si oba vymýšleli vlastní verze, jako přesmyčky, aby se navzájem rozesmáli. Ale od té doby, co se na lavičce naposled setkali, už se neviděli, a tou dobou už slova ztratila svou moc. Místo toho se k sobě tiskli co nejtěsněji, držel v prstech její tvář, mlčky jí stíral slzy, slané palce jí přejížděly po lících. Před deseti lety.

Položí dlaň na dřevo, skoro jako by čekala, že ve struktuře ulpělo teplo jeho těla. Nespočet lidí už tu našlo útočiště, možná jedli sendviče, četli noviny, radovali se, že našli takové pěkné místečko, sami nebo ve společnosti, drželi na klíně dítě nebo hladili psa sedícího u nohy, dívali se do údolí.

Přijde? Strach jí sevře hrdlo. Možná zapomněl. Možná si našel jinou. Zahlédne muže, který k ní míří. Momentálně je malý jako panenka na hraní; jak se blíží, napíná zrak, aby rozeznala detaily. I na tuhle vzdálenost a z tohoto úhlu si je jistá, že má odpovídající výšku i postavu. Počkat. Ne. Tenhle muž má šedivé vlasy. Ale je mu skoro padesát, připomene si. Blíží se přes louku. Je to on? Vraští čelo a stíní si dlaní zrak. Pak uvidí, že se za ním loudá dítě, rozběhne se, aby se chytlo muže za ruku. Mají draka, červený plastový trojúhelník s třepetavým ocasem. Smějí se, ten cizí člověk a jeho vnuk. Zklamání ji pálí v očích.

Snaží se uklidnit, vzpomíná na deník, jak v něm bylo všechno zapsáno; jejich příběh od samého počátku.

Když Cat a Sam seděli na téhle lavičce poprvé, nemohli přestat mluvit, tolik si toho potřebovali povědět. Podruhé se na něj zlobila. Moc se zlobila. Když se tu setkali potřetí, život byl zamotaný, ale ne nemožně, a čirá radost z toho, že jsou spolu, převýšila všechno ostatní.

„Před sto lety,“ řekl jí, „se tu pásl dobytek, místní sem chodili kopat písek, sbírat dřevo na topení. Jen si to představ, mohli jsme být pár, co se vrací domů do začouzené chalupy, stát tady venku, cítit v obličejí sluneční paprsky, vůni nových rybníků ve vzduchu. Vzal bych tě za ruku, líbal tě do vlasů, na ústa, a bylo by nám jedno, kdo to uvidí.“

Zůstala zticha, představovala si je ve venkovském oblečení, jak žijí prostý život bez lží a klamů a myšlenek na zradu, čistě jen spokojení jeden s druhým, kolem se pasou krávy, pohupují

se pomalu a jistě. Cat milovala Samův smysl pro poezii, jak se projevoval ve verších, které psal, ve větách, které pronášel. Jak se ze všeho stal příběh, píseň. Se zářícíma očima popisoval, jak měli Guy Fawkes a jeho banda v plánu pozorovat právě z tohoto místa výbuch parlamentu; podle jednoho mýtu je tady pohřbená Boudicca.

„Boudicca! To sis vymyslel?“

Vyndal z kapsy kabátu rozdrbanou knihu. *Procházky po Hampstead Heath*.

„Typický sex, drogy a rokenrol,“ škádlila ho.

Vrhl se na ni a Cat se mu vysmekla a rozběhla se z kopce dolů, klopýtala o drny, nohama čvachtavě zabředala do bahniatých tůněk, mávala rukama, aby udržela rovnováhu, toužila, aby ji chytil, nemohla se dočkat prvního nárazu jeho těla o své, vibrace hrudního koše na páteři, jednoho srdce za druhým.

Nejdřív se jí dotkne stín, vtáhne ji do tmy jako laso, přinutí ji zhlédnout. Stojí tam a ztěžka dýchá. Určitě do strmého svahu běžel, hnál se tryskem jako mladík, aby ji našel.

Vlasy nemá šedé. Jsou husté a černé, se světlejšími pramínky na skráních. Prohrábne roztřesenou rukou zvlhlou kšticí, shrne ji dozadu. Beze slova na sebe zírají. Má mu tolik co povědět, ale slova jí uvízla v hrdle.

Neodvrátí pohled ani nemžikne. Upřeně se na ni dívá. Ve tváři se mu střídají pocity, jeden za druhým, jako když balíček karet padá z rozevřené dlaně. A navzdory všemu je tím posledním, co se usadí na jeho širokých ústech a kolem vrásek na čele a v černých očích, naděje.

ČÁST JEDNA

LÁSKA POČÍNÁ SE V ČASE.

JEDNA

Cat, březen 1983

K máminu věčnému zklamání jsou všichni muži, se kterými se setkávám, mrtví. Jenže to se stává, když pracujete v pohřebním ústavu. Ani ti chlapi, které vídám, když mám volno, chodit po plážové promenádě v plandavých kalhotách a rozhalených košilích, jak se culí na děvčata a jedí bonbóny po hrstech, nevyjadají úplně živě. Samozřejmě, abych byla spravedlivá, jsou to turisté, co sem přijeli kvůli hazardu a zábavě v pasážích s herními automaty. Jsou v Atlantic City, aby unikli realitě.

Když vstanu a zamírím na pláž, nikdy žádné turisty nevidám. Není to jen tím, že je brzy ráno a obloha je ještě růžová úsvitem, je to tím, že naše čtvrt leží za hranicemi. Nechodte dál než jeden blok od pláže, zní obecné doporučení. „Jejkote mankote,“ říkají si mezi sebou staré dámy v kostkovaných kalhotách, „pozor, ať se nezatouláš moc daleko.“

Ale jakmile přejdu široký pruh Atlantic Avenue, montované domy a prázdné pozemky nechám za zády, ocitnu se v oblasti, kterou lidé teprve berou jako Atlantic City: velká kasina a hotelové věžáky, vrátní v uniformách zívají každý na svém kousku červeného koberce. Už cítím slanou vůni oceánu a zanedlouho

se ocitnu na dlouhém dřevěném chodníku plážové promenády, vedle mě šelví moře. Slabé jarní slunce nezavuje vzduch chladu, takže nikdo jiný už není takový blázen, aby ho napadlo jít si zaplavat. Míjím obchody s nápisy *Zavřeno* na dveřích, surfařská prkna připevněná na řetězech rachotí ve větru a jsem tu jen já a noční uklízeči a pár toulavých koček.

Podél celého nábreží jsou rozestavěné zelené dřevěné lavičky čelem k oceánu. Každé ráno se zastavím přesně u té samé, opřu se rukou o její obloukové opěradlo, dotýkám se malé bronzové destičky. A dole u břehu čeká moře: konejšivé *pšš*, *pšš* vln, nekonečný modrý pás na modrém pozadí. Tajím dech, protože doufám, že zahlédnu ploutve, a zajíknu se, když je pak zpozoruji: tři delfini skáčou ve vlnách. Víím, že se k nim nedostanu blízko, ale radost z toho pohledu mě žene po schodech dolů na písek. Na okraji příboje se svléknu do plavek, které mám na sobě pod džínsy a mikinou, a než stihnu plně zaznamenat mrazivý chlad, skočím do vody.

Neexistuje nic než modrozelená voda a otupující chlad. Plavu rychle, pažemi si klestím cestu nízkými vlnami, držím se na dohled břehu, počítám prázdná stanoviště plavčků, abych věděla, kdy se mám otočit a plavat zpátky. Než vylezu, osuším se ručníkem a navléknu oblečení na pokožku lepkavou solí, už se začínají scházet ranní davy. Slyším známé cinkání a rachocení otevíraných pasáží, stahování markýz nad výlohami obchodů, vyvážení stojanů s pohlednicemi a suvenýry na chodník z dřevěných prken.

Cestou domů ucítím vůni kávy z Beach Shack, a to mi připomene, že mám hlad. Předě mnou si vysoký chlápek pokládá na zem pouzdro s kytarou a obří ruksak, pak zakrouží rameny a vytáhne z kapsy džínů mapu. Vypadá tak na pětadvacet a líbí se mi jeho obličej. Má široká ústa, jako stvořená k usmívání.

Sklání hlavu a zkoumá mapu, kštice tmavých vlasů mu padá do očí. Zpomalím krok a napadne mě, že bych mu mohla nabídnout radu, ale už se u něj zastavila nějaká dvojice. Jak je mójím, slyším ho zdvořile odpovídat. Je Angličan. Jeho hlas zní tak, jak si představuju, že by mohly znít hlasy těch staromódních hrdinů mých oblíbených románů.

Okamžitě se mi ta scéna vybaví v hlavě – něco jako *Pýcha a předsudek* křížená s *Mrtvou a živou*, pan Darcy křížený s panem de Winterem: muž s krásným vystupováním a majestátním sídlem. Muž se širokými ústy a nenuceným úsměvem. V duchu se dívám, jak odchází do zelených dálav anglického venkova napravit nějakou křivdu, získat srdce ženy, kterou miluje.

V duchu se ptám, co by ten vysoký kluk s kytarou říkal, kdyby se dozvěděl, jak mi útržek jeho britského akcentu během pěti vteřin nastartoval fantazii. Ale to je právě na představivosti to skvělé, svoboda šmejdít ve vlastním mozku. Bez ní už bych patrně měla papíry na hlavu.

Táta je zabořený ve svém křesle na verandě a je jasné, že vůbec nebyl v posteli. Hrál blackjack nebo poker v některém kasinu. Se zarudlýma očima a rozčuchaný na mě vrhne unavený pohled.

Vezmu ho za ruku. „Pojď, tati. Musíš něco sníst. Nemůžeš zase přijít pozdě do práce.“

„Jel jsem jak dráha, Kit-Cat,“ řekne ochraptělým hlasem. „Přálo mi štěstí...“

„... a pak přát přestalo,“ dořeknu za něj.

„Jo.“ Prohrábne si rukou prořídlé vlasy, pak vyloví z kapsy zmuchlaný balíček cigaret a roztřesenými prsty se pokusí jednu zapálit, plamínek zhasne. Dřepnu si vedle něj a přidržím mu zapalovač. Páchne zatuchlým potem a nikotinem. Zhluboka vdechne kouř.

Na čele mám malé mateřské znamínko ve tvaru hvězdičky, aspoň když přimhouříte oči a použijete představivost. „Moje šťastná hvězda,“ říkává táta s oblibou. Neptám se ho, kolik prohrál. Stejně by nepřiznal pravdu. Netřeba panikařit, říkám si, moje mzda na nájem stačí. Což je dobře, protože v našem domě už nezbylo nic, co by se dalo prodat nebo zastavit. Mámin klavír zmizel už před několika měsíci. Říká, že je to snazší, když už se nemusí bát, že o něj přijde. Ale někdy ji přistihnu, jak přejíždí prsty po kuchyňském stole a v duchu poslouchá tóny.

Rychle se osprchuju a obléknu do pracovní uniformy, černého trička a kalhot. V kuchyni pobíhá máma, bílou zástěru přes květované bavlněné šaty, modrou stuhu ve vlasech jako děvčátko. Vaří tátovi ovesnou kaši a vejíčka. Káva bublá v konvici na sporáku. Naliju si šálek.

Vrhne smutný pohled na moje vysoké boty s ocelovými špičkami. Už dávno jí neříkám, že je nosím pro vlastní ochranu. Je to povinné. Touží mě vidět v elegantních špičatých lodičkách s delikátními vysokými podpatky.

Usrknou vařící tekutiny. „Zhoršuje se to, co?“ Zvednu oči ke stropu. Nad našimi hlavami vržou prkna podlahy pod tátovými těžkými kroky.

Otočí se, zasyčí: „Myslíš, že to nevím?“

„Ale mami...“

„To nemá smysl, Catrin. Nemá smysl o tom mluvit. My to zvládneme, ne?“ Její slova vyzní do ticha. Žádná z nás chvilku nepromluví. „Těžce to nesl, když umřel malý Frank.“ Zatřepetá prsty. „Pak jsi byla tak nemocná... měla jsi smrt na jazyku. To si vybralo svou daň. A pak tu byly účty za léčení. Od té doby je to boj. Tím to asi bude. Proto to podle mě dělá.“

„Vím, že nám nechce ublížit...“

Máma udělá grimasu. „Zase mě bere hlava.“ Dotkne se spánků špičkami prstů, masíruje je drobnými krouživými pohyby. „Jen jednu věc pro mě udělej,“ řekne.

„Mami?“

Přistoupí blíž a už myslím, že mě požádá, abych jí namasírovala nohy nebo přinesla vlhkou žínku, aby si ochladila čelo. „Nesspěchej to, až si budeš hledat manžela,“ řekne. „Ne jako já.“ Popadne mě za zápěstí a prudce stiskne. Nevěděla jsem, že má tolik síly. „Vyber si správně. Používej hlavu, ne srdce. Chci, abys měla pěkný život. Chci, abys byla zabezpečená.“ Pustí mě. „Zajištěná.“

„Zajištěná?“ opakuji. „Mami, ohledně toho nebudu spoléhat na mužského.“ Vraštím čelo, trů si zápěstí. „Lituješ... že sis vzala tátu?“

Dívá se na mě s čímsi podobným soucítu. „Lítost je zbytečná, Catrin. Nejlepší je prostě rozhodovat se tak, aby tě to ušetřilo smutku.“

„Ale... milovalas ho, předtím?“

„Milovala?“ Nedůtklivě mlaskne jazykem. „Láska není skutečná, Catrin. Romantická láska ne.“ Odvrátí se ode mě a pustí se do úklidu nádobí.

Tak dlouho jsem litovala, že malý Frank umřel, a představovala si, co by z něj asi vyrostlo, až se přání proměnilo ve skutečnost, dost reálnou na to, abych si ho uměla v duchu vybavit: nohatý starší bratr mě svírá v medvědíh objetí a servíruje mi rady a přitom mě nepřestává škádlit. Hlas má hluboký a pomalý, s náznakem jižanského akcentu; ne venkovského, ale s tím krásným lenivým protahováním samohlásek, jakým mluví máma.

Máma přestala tátu milovat, sdělím mu. Myslíš, že to táta ví?

Představuju si, jak Frank podrážděně mhouří oči. Co se dá milovat na chlapovi, který lže? Táta je úplně mimo. Copak to nevidíš?

Šeptá mi do ucha: *Poslyš, mámu a tátu do pořádku nedáš. Musíš dát do pořádku sebe, Cat. Musíš začít žít.*

Tuším, že Frank mou práci neschvaluje. Což je ironie, když se nad tím zamyslíte. Stejně jako mámě mu nejspíš dělá starosti, že si při ní moc společenského života neužiju. Ochotně přiznávám, že většina lidí, s nimiž se setkávám, toho zrovna moc nenamluví. Mrtvoly bývají zamlklé.

Do Greenacres to stihnu včas, vyběhnu schody k hlavnímu vchodu kolem nápisu *Pohřební ústav. Zal. 1927*. Otevřu dveře a ocitnu se v tlumeném, uctivém tichu vstupní haly, ve světlé váze se tyčí lilie.

Na konci každého pracovního dne mám na pokožce hedvábný prach, šedivý povlak čehosi, co se podobá sazím. Lidský popel pronikne všude, vzlétne, hned jak se otevřou dveře spalovací pece, unášený vlnou žáru.

„Ach Catrin,“ řekla máma, když jsem jí poprvé vyprávěla o své práci. „Jak si máš najít manžela, když pracuješ v takovém podniku?“ Otrásla se. „Nikdy o tom neříkej ani živé duši.“

„Není to hřích, mluvit nepravdu?“ dobírala jsem si ji.

„No, tohle je jiné.“ Upřela na mě smutný, vlhký pohled. „Pánovi by to připadalo divné.“ Vsála vnitřek tváří do úst. „Každému by to připadalo divné.“

Může si neschvalovat mou práci, jak se jí zachce; pravda je, že jde o nejlíp placenou možnost pro někoho, jako jsem já, s pouhým středoškolským vzděláním a bez kvalifikace. Abychom si rozuměli, chtěla jsem jít na vysokou studovat anglickou a americkou literaturu. „V knihovně je knížek habaděj,“ zněla tátova ochotná rada.

Máma má pravdu, samozřejmě. V pohřebním ústavu muže nikdy nepotkám. Ona ale se svým jižanským vychováním věří,

že žena není celá, ba ani schopná samostatného života, když nemá po boku muže, který chrání její ctnost a platí účty. Jenže já nevyrostala na hlubokém Jihu. Vyrůstala jsem na ulici, starala jsem se sama o sebe v jedné nové škole za druhou, nikdy jsem nezůstala na jednom místě dost dlouho, abych navázala skutečná přátelství nebo dokončila studium. Spíš než muže bych raději získala nějaký talent.

V Greenacres jsem často ten poslední, kdo se člověka na tomto světě dotýká, a jako by mi v prstech zůstávali zakletí duchové nebožtíků. Musím si najít způsob, jak se jich zbavit psaním. Po práci jdu domů a čmárám nápady na povídky, psaním vracím ty ztracené duše do života v podobě zbrusu nových postav. To je možná ono – to je možná mé nadání. Chci tomu věřit.

DVĚ

Sam, březen 1983

Ranní vzduch je slaný mořským vánkem, cuchá mu vlasy. Sam lituje, že neodvane lomoz a pípání herních automatů. Odněkud voní káva, což mu připomene, že od včerejšího oběda nejedl. Jako by všichni kolem žvýkali bagely nebo pojídali cucavé bonbony z papírových pytlíků. V ústech se mu začnou sbíhat sliny. Opatrně odloží kytaru, shodí z ramen batoh a s heknutím ho položí na prkenný chodník plážové promenády. Tíha se zmenšuje každým týdnem, co je na cestách, ale pořád mu pod ní praskají obratle. Podle průvodce se nedaleko nachází hostel. Vyndá z kapsy mapu a uhladí ji dlaní; dá se tam dojít pěšky.

Právě počítá, kolik mu zbylo na jídlo, když se u něj zastaví nějaká dvojice a ptá se, jestli by ji nevyfotil; oba zapózují vedle neonové reklamy kasina, která má tvar obří značky dolaru. Zaměří fotoaparát na jejich úsměvy, v hledáčku malinké, nařizuje jim stoupnout si blíž k sobě.

Když odejdou, znovu si nadhodí batoh, upraví držení těla, aby vybalancoval dobře známou tíhu.

* * *

Má štěstí, ještě je volné lůžko. Zeptá se ženy v recepci hostelu, jaké jsou místní zajímavosti a kam by měl jít ochutnat atmosféru města. V břiše mu zakručí, když pronáší slovo „ochutnat.“ Žena obdivně pozoruje své nalakované nehty. „Jen se držte promenády,“ odvěti znuděným hlasem. „Nechodte za Atlantic Avenue. Tedy pokud nechcete přijít o hodinky a peněženku.“

Společná noclehárna je prázdná až na mladíka ve slipech, který dělá kliky uprostřed místnosti. Sam odloží pouzdro s kytarou na postel. Spát ve společných ložnicích je trošičku jako vrátit se do dávno minulých časů internátní školy. Probouzet se v mrňavém prostoru palandy, kde nablízku chrápe někdo jiný, mu zpočátku přišlo jako šok po soukromí vzdušného bytu v Barnsbury, pohodlí jeho a Lucindina dvojlůžka s povlečením z egyptské bavlny. Ale už si zvykl cestovat s omezeným rozpočtem; zalíbilo se mu to, protože tím pádem o to víc ocení luxus při těch vzácných příležitostech, kdy se mu ho dostane, a protože omezené finanční prostředky ho nutí využívat představitost.

Mladík, co dělá kliky, s heknutím vstane. Pohlédne na Sama. „Stovku každý den.“ Trochu rozpačitě se usměje, kývne hlavou na pozdrav. „Levi Hansma.“

„Sam,“ natáhne Sam krk, aby viděl nahoru. „Sam Sage.“

„Sam Sage,“ opakuje Levi s přehnaně zdůrazněnými sykvkami. „Pěkný jméno, kámo.“

„Mluvíš dobře anglicky. Jsi Němec?“

„Holandaň. Přijel sis zahrát?“

„Ne. Jen projíždím,“ odpoví Sam. „Zítرا odjedu. Mám v plánu navštívit Miami, pak New Orleans.“

Levi si navlékne džíny, natáhne přes hlavu kostkovanou košili, aniž si rozepne knoflíčky. „My jsme tu kvůli kasinům. Jsme tři. Nechceš jít večer s námi?“

Sam je v pokušení. Líbí se mu Leviho široký, upřímný obličej, přímočará přívětivost. Představuje si, že Leviho kumpáni budou podobní milí blond obři. Chybí mu mužské kamarádství, přítel Ben a jeho ustavičné klábosení i to, jak si ze všeho utahuje. Ale zavrtí hlavou. „Nezbyly mi žádné peníze. Brzy se budu vracet. Zbývají mi jen tři týdny.“ Sedne si na palandu. „Byl jsem v divočině. Dost dlouho jsem nespal v posteli.“

„Jsi muzikant?“ Levi ukáže na kytaru.

Sam se odmlčí. „Jo,“ řekne potom. Trochu se napřímí. „Jsem.“ Otevře pouzdro, položí dlaň na akustický nástroj a něžně ho poplácá.

„Hustý. Byli jsme včera večer v baru. Hráli tam dobře,“ poznamená Levi. „Bylo to na Pacific Avenue.“ Svraští čelo. „Jak se to tam...“ Zvedne prst. „Ally’s, tak to bylo. Nedaleko odtud. Bylo to jakože, hm, rocková muzika? Naživo. Bylo to dobrý.“

„Jestli je tam vstup zdarma, mohl bych to zkusit,“ řekne Sam. Pak si přičichne k podpaží a zakoulí očima. „Asi bych se měl osprchovat než půjdu něco sníst. Za posledních pár týdnů jsem dost zasmrádnul.“

„Zasmrádnul?“ Levi zvedne obočí. „To slovo neznám.“

Sam se zaculí. „Zpustnul.“

Levi otevře pusou chápavým „Á.“ „Společné sprchy na konci chodby. Stánek s hotdogy na rohu.“ Ukáže Samovi zvednutý palec. „Tak zatím.“

Sprchy jsou prázdné. Páchne to tu jako ve veřejném plaveckém bazénu, zpocenýma nohama a dezinfekcí, a ze sprchové hlavy kape. Sam se vysouká z obnošených džínů, odhodí černou mikinu na dlaždicovou podlahu, odkopne tenisky. Vstoupí pod proud vody, nechá si ji dopadat na temeno, na rozbolavělá ramena, na zátylek.